

Tjänsteskrivelse

2018-05-08

Social- och omsorgskontoret

Socialnämnden

Omsorgsnämnden

Äldreomsorgsnämnden

Yttrande över förslag till odlingsstrategi i Södertälje Kommun 2018-2030"

Dnr: SN 18/030, OMS 18/029, ÄON 18/022

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit fram ett förslag till "odlingsstrategi i Södertälje kommun 2018-2030". Syftet med odlingsstrategin är att visa hur kommunen utifrån sina olika roller och funktioner ska främja lokal odling samt värna den odlingsbara marken.

Strategin är uppdelad i två delar. I del 1 beskrivs bakgrunden till strategin, övergripande vision, mål och ställningstaganden. I del två presenteras handlingsplaner för strategins fyra olika inriktningar yrkesmässigt lantbruk, yrkesmässig trädgårdsodling, fritidsodling samt komplementodling.

Det område som omfattar socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden är komplementodling som syftar till verksamheter där odling kan vara ett medel men där huvudsyftet är något annat. Här nämns exempel på där komplementodling används i terapeutiskt syfte. Enligt strategin är den största möjligheten för kommunen att påverka odlingsmöjligheterna inom detta område att stödja integrering av odling i verksamheterna samt beakta möjligheten till odling vid planeringen och placeringen av boenden och dagliga verksamheter.

Kontorets bedömning är att det inte finns några hinder för att tillsammans med övriga nämnder verka i dess riktning. Kontorets bedömning är dock att socialnämndens, omsorgsnämndens och äldreomsorgsnämnden roll när det gäller att främja lokal odling i Södertälje är relativt begränsad då nämndernas verksamheter endast når en liten del av medborgarna som är i behov av stöd.

Social- och omsorgskontoret har utformat ett förslag till yttrande och föreslår att socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden beslutar att godkänna yttrandet som nämndernas svar på remissen *Odlingsstrategi Södertälje 2018-2030*.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2018-05-08

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande, daterad 2018-05-22

Remiss förslag till *Odlingsstrategi Södertälje kommun 2018-2030*, daterad 7 mars 2018

Rapport *Förslag till Odlingsstrategi Södertälje kommun 2018-2030*, daterad 14 februari 2018

Ärendet:

Bakgrund

Bakgrunden till behovet av en odlingsstrategi för Södertälje kommun är att det under lång tid funnits en stor efterfrågan på mer lokalodlade och ekologiska livsmedel både i regionen och lokalt från kommunens egen måltidsverksamhet. För att kunna möta denna ökade efterfrågan behövs det mer tillgänglig mark att odla på samt att fler försörjer sig på att odla. Det finns redan ett stort intresse och engagemang för mer odling i Södertälje och kommunen har varit ledande inom en rad EU projekt kring närproduktion av livsmedel.

Strategins innehåll

Strategin är indelad i två delar där den första delen beskriver bakgrunden till odlingsstrategins framtagande och kopplingar till andra mål. I denna del beskrivs bakgrunden och kopplingen till andra mål, övergripande vision, mål och ställningstaganden för kommunens olika roller.

I del två presenteras förslag till handlingsplaner för var och en av odlingsstrategins fyra inriktningar. De fyra inriktningarna är yrkesmässigt lantbruk, yrkesmässig trädgårdsodling, fritidsodling och komplementodling.

I vilka delar berörs socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden?

Det område som omfattar socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden är komplementodling som syftar till verksamheter där odling kan vara ett medel men där huvudsyftet är något annat. Här lyfts Emyhemmets korttidsboende upp som exempel på där komplementodling används i terapeutiskt syfte.

När det gäller socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden handlar det framförallt om att öka förutsättningarna för odling utifrån rollen som omsorgsgivare.

Enligt förslaget har *kommunen har genom sina pedagogiska, stödjande och omsorgsgivande verksamheter en stor roll i medborgarnas vardag och har genom den rollen en möjlighet att dels öka medborgarna kunskap om odling och dels att ge möjlighet att odla. Odling kan användas som pedagogiskt och terapeutiskt verktyg.*

De åtgärder under detta område som samtliga nämnder har ett ansvar för är:

1. Integrera odling i planeringen och placeringen av nya boenden och dagliga verksamheter
2. Stödja verksamheter genom ökad kunskap och ekonomiskt stöd

Sammanfattning av kontorets synpunkter i förslaget till yttrande:

Kontorets bedömning är att det inte finns några hinder för att tillsammans med övriga nämnder verka i dess riktning. Kontorets bedömning är dock att socialnämndens, omsorgsnämndens och äldreomsorgsnämndens roll när det gäller att främja lokal odling i Södertälje är relativt begränsad då nämndernas verksamheter endast når en liten del av medborgarna som är i behov av stöd.

När det gäller odling i terapeutiskt syfte är det ytterst upp till varje verksamhet att avgöra om utifrån brukarnas behov. Inom socialnämndens område finns det dock ett relativt begränsat utrymme att främja odling som terapeutiskt verktyg då lagstiftningen ställer höga krav på evidensbaserade metoder.

Vi ser positivt på förslaget att kommunen ska upprätta ett ekonomiskt bidrag för investeringar i odlingsmaterial då det annars kan vara svårt för verksamheterna att inom ordinarie budget göra sådana satsningar.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Eftersom de åtgärder som omfattar alla nämnder i handlingsplanen är formulerade som behov, är det svårt att bedöma vilka eventuella kostnader de olika åtgärderna medför just för socialnämnden, omsorgsnämnden eller äldreomsorgsnämnden.

Socia- och omsorgskontorets förslag till beslut i socialnämnden, omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden:

1. Beslutar att godkänna yttrandet "Yttrande över förslag till odlingsstrategi i Södertälje kommun 2018-2030" som nämndens svar på remissen Odlingsstrategi Södertälje 2018-2030.

Lenita Granlund
Socialdirektör

Therese Bladh
Utredare

Handläggare: Therese Bladh
Staben
Telefon (direkt): 08-52301766
E-post: therese.bladh@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden
Akten

Yttrande

2018-05-22

Social- och omsorgskontoret

Samhällsbyggnadsnämnden

Yttrande över förslag till "Odlingsstrategi i Södertälje kommun 2018-2030"

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit fram ett förslag till "Odlingsstrategi i Södertälje kommun 2018-2030" och skickat på remiss till berörda nämnder. Nedan synpunkter utgör socialnämndens, omsorgsnämndens och äldreomsorgsnämndens yttrande över strategin.

Kontorets bedömning och synpunkter på strategin

Odlingsstrategin ger en bra nulägesbeskrivning av vilka olika roller som kommunen kan ha när det gäller att främja odling och varför detta är viktigt bland annat för den sociala hållbarheten genom ökad delaktighet och ökat ägarskap i vissa områden.

Vi ser positivt på strategins målsättning om att alla medborgare i Södertälje som vill odla på sin fritid ska ha möjlighet till det samt att odling kan ge stora mervärden för brukare inom både äldreomsorgen och inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.

Vi ser inga hinder mot att verka i strategins riktning tillsammans med övriga nämnder.

Kontorets bedömning är dock att framförallt socialnämnden och omsorgsnämndens roll när det gäller att främja lokal odling i Södertälje är relativt begränsad då nämndernas verksamheter endast når en liten del av medborgarna som är i behov av stöd. I vilken utsträckning olika verksamheter väljer att satsa på odling i ett främjande eller behandlande syfte är dock ytterst upp till varje verksamhet att avgöra utifrån brukarnas behov.

När det gäller verksamheterna inom individ- och familjeomsorgens område finns det ett relativt begränsat utrymme att främja odling som terapeutiskt verktyg. Detta eftersom verksamhet som bedrivs enligt socialtjänstlagen har höga krav att använda sig av evidensbaserade metoder.

Vi ser väldigt positivt på förslaget att kommunen ska upprätta ett ekonomiskt bidrag för investeringar i odlingsmaterial då det annars kan vara svårt för verksamheterna att inom ordinarie budget göra sådana satsningar.